

هيواد ورځپاڼه

د رياست الوزراء اقتصادي مرستيال: شته امنيت به د هيواد په پرمختگ كې مهم رول ولري

د رياست الوزراء اقتصادي مرستيال ملا عبدالغني برادر اخوند، په كابل كې د هوايي چلند او ترانسپورت وزارت د څو

پروژو په پرانيسته كې وويل، چې په ټول هيواد كې امنيت ټينگ شوی او دا به د هيواد په پرمختگ كې مهمه ونډه ولوبوي.

نوموړي ويلي، چې د امنيت په ټينگښت سره به نورې پانگونې هم په هيواد كې ترسره شي. ده د افغان حكومت له

اړوندو ادارو وغوښتل، چې د پانگوالو امنيت ته لا ځانگړی پام وكړي او هغوی ته نورې اسانتياوې هم برابرې كړي.

د تاسيس كال ۱۳۲۸ لمريز دوشنبه د جمادي الثاني مه ۱۴۴۵ ق كال د ليندۍ ۲۷ مه ۱۴۰۲ ل كال د دسمبر ۱۸ مه ۲۰۲۳ م كال اخصوصي كڼه ۱۹۹ يمه | پرله پسې كڼه ۲۸۹ يمه، اتمه دوره مؤسس: عبدالروف بېنوا

د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت فرهنگي مرستيال:

د وخت له غوښتنو سره سم د رسنيو اړتياوې پوره کول د حکومت مسؤليت دی

که حکومت مطبوعاتو په ځانگړي ډول ورځپاڼو ته پاملرنه و نه کړي، دا به د سبا لپاره غټه ستونزه او نه به کېدونکې سرخوړی وي. دا خبره د دولتي ورځپاڼو رئيس مولوي محمد ابراهيم نبيل د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت د نشراتي معيبيت له لوري د «هېوادني ورځپاڼې او ژبې، شاليد، پرمختگ، ننگونې او حلالزې» تر عنوان لاندې رابلل شوې غونډه کې وکړه او وېي ويل، چې ورځپاڼې د ټولو داخلي مطبوعاتو د ملا تېر دی او حکومت ته پکار دي، چې د پياوړتيا لپاره يې کار وکړي. د نبيل په باور، ښکاري چې رسنيو د خپلو حقيقي

خليفه سراج الدين حقاني:

همکاری مردم با ادارات امنیتی بیشتر شده است

سرپرست وزارت امور داخله می گوید: همکاری مردم با ادارات

مسئولين امارت اسلامي رادر عرصه سياسي در کنار ساير بخش ها قابل ملاحظه خوانده و گفته است که اکنون همکاری مردم با دولت بیشتر شده است و با همکاری — ۵ مخ

امنیتی بیشتر شده است. دفتر مطبوعاتی معاونیت سیاسی ریاست الوزراء، در خبرنامه یی گفته است: خلیفه سراج الدین حقانی این گفته ها را در دیدار با مولوی عبدالکبیر،

موخو پر لور کولې گامونه نه دي اخیستی، چې وکولی شي د حقایقو د خپرولو پر مټ عامه افکار ورغوي. ده وویل: پکار ده چې په رسنیز او مطبوعاتي ډگر کې د پرديو له لوري خپرېدونکو شعارونو پسې لار نشو، د نوموړي په باور ځکه چې هغوی دغه شعارونه د خپلو موخو د تر لاسه کولو لپاره کاروي. د دولتي ورځپاڼو رئيس نبيل د يوې پوښتنې په ځواب کې وويل: ((که څه هم د جمهوريت پر وخت له دومره پراخو امکاناتو او بهرنیو مرستو سره د ورځپاڼو چاپ له ۷۰۰ يا ۸۰۰ گڼو څخه ندي اوبښتي خو د اسلامي امارت له حاکمېدو وروسته موږ د ۱۰۰۰ گڼو له چاپ کېدو پيل وکړ.)) ده څرگنده کړه، چې په ولایتونو — ۵ مخ

د کندهار له هوايي ډگر څخه الوتنې زیاتې شوي

د کندهار د احمدشاه بابا هوايي ډگر مسئولین وايي، چې له دغه هوايي ډگر څخه د الوتنو په شمېر کې د پام وړ زیاتوالي راغلی دی. د مسئولینو په خبره په یوه اوونۍ کې په اوسط ډول ۲۷ داخلي او بهرني پروازونه ترسره کېږي، چې له یادو پروازونو څخه یې ۲۷ داخلي او لس بهرنیو هېوادونو ته ترسره کېږي. د کندهار هوايي ډگر رئیس

سعودي عربستان او یو شمېر نورو هېوادونو ته دي، چې په نږدې راتلونکي کې به هند ته هم له دغه هوايي ډگره الوتنې پیل شي.

د قوشتپېپي کانال شاوخوا ځمکو څخه د غوره گټې اخیستنې په موخه غونډه شوې

او کور جوړونې وزارتونو، د چارو ادارې او د ملي پراختیا شرکت د استازو په گډون جوړه شوې وه. غونډه کې د قوشتپېپي او مالدارۍ وزیر د دې غونډې موخه د هېوادوالو د منفعت په پار د قوشتپېپي کانال څخه د غوره گټې اخیستنې په موخه

د طرحې جوړول بللي. مولوي عطاءالله عمري ويلي: غونډه د دې لپاره جوړه شوې ده، چې ټول په

د قوشتپېپي کانال شاوخوا ځمکو څخه د غوره گټې اخیستنې په پار د ماليې، اوبو او انرژۍ، ښار او کور جوړونې، د چارو ادارې او د ملي پراختیا شرکت د چارواکو په شتون کې د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ په وزارت کې غونډه شوې. دغه غونډه د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ د سرپرست وزیر مولوي عطاءالله عمري په مشرۍ او د کرنې او مالدارۍ وزارت مرستيال مولوي صدراعظم عثمانی، د ځمکو چارو لوي رئيس مولوي محمود مظلوم، د کرنې وزارت دريسانو، سلاکارانو، د اوبولگولو، خاورې پېژندنې او اقتصادي کارپوهانو او د ماليې، اوبو او انرژۍ، ښار

د فاریاب د مستوفیت عواید ۳۵ سلنه ډېر شوي

په فاریاب کې د مستوفیت ادارې مسئولینو د یاد ولایت د مستوفیت په عوایدو کې د ۳۵ سلنه د زیاتوالي خبر ورکړی دی. د فاریاب د مستوفیت آمر محمد اکبر عمري ويلي، چې د ۱۴۰۱ کال په لومړیو اتو میاشتو کې ۴۰۷ میلیونه ۴۵۱ زره ۸۷ افغانۍ عواید راټول شوي وو. دا په داسې حال کې ده، چې دروان کال په تېرو اتو میاشتو کې ۵۵۱ میلیونه ۸۵ زره ۷۱۷ افغانۍ وو، چې دا د تېر کال په پرتله ۳۵ سلنه زیاتوالي ښي. د فاریاب د عوایدو د مستوفیت آمر د عوایدو د زیاتوالي لامل د عوایدو په راټولولو کې روښتیا او د پاسپورت، احصایې او معلوماتو، سوداگرۍ او صنایعو او د ترافیکو مدیرتونو د عوایدو زیاتوالي ویا له.

نمایشگاه خدمات برتر ملی به پایان رسید

چهارم نمایشگاه است، در کل نمایشگاه خوبی بود. محصولات ما لباس های دست دوزی است که نسبت به دیگر لباس ها قیمت اش می باشند. اسما نظری، یکتن از غرفه داران این نمایشگاه که لباس های افغانی دست دوزی شده را به نمایش گذاشته بود، گفت که

در چهار روز نمایشگاه فروشات خوبی داشته است. (امروز روز

نمایشگاه خدمات برتر ملی که برای چهار روز در قصر دارالامان برگزار شده بود، روز یکشنبه (۲۳ قوس) به پایان رسید. این نمایشگاه با ۲۵۰ غرفه برگزار شده بود که ۱۰۰ غرفه آن به زنان اختصاص یافته بود. در این نمایشگاه صنایع دستی، تولیدات کارخانه ها، مواد خوراکی، ادویه، اشیای تزئینی و نقاشی به نمایش گذاشته شد. اشتراک کنندگان زن این نمایشگاه برگزارچی چنین نمایشگاهها را برای افزایش فروشات و جذب مشتری برای محصولات شان بسیار مؤثر دانسته و خواهان اجازة یافتن عموم برای بازدید از چنین نمایشگاهها

سمنگانو کې ۱۰۰ تنو ته د کار کولو زمينه برابره شوه

د سمنگانو د کرنې رياست د طبيعي سرچينو د تنظيم آمریت مسئولین وايي، چې دغه ولايت کې يې د لنډمهال لپاره سلو کسانو ته د کار کولو زمينه برابره کړې ده. يادو کسانو ته د ځنگلونو د احيا او ساتنې پروژې له خوا د پستي تخم د کرلو له لارې د کار کولو زمينه برابره شوې. د کرنې رياست د طبيعي سرچينو د تنظيم آمر محمود صديقي رسنيو ته ويلي، چې دغه پروژې د ايبکو د شلکتو کلي او د حضرت سلطان ولسوالي کې پلې کېږي. د پستي دغه تخمونه په ۲۲ هکتاره ځمکه باندې کرل کېږي، چې يوولس يې شلکتو کلي — ۵ مخ

د برېښنا پرچوي زیاته شوې؛ د تلو او راتلو وخت يې هم نه دی معلوم

پروفس يوې کارخونې مسئول عبدالغفار وايي: د برېښنا دکمېنت

له کبله يې کارخونه ډېر وخت پر ډيزلي برېښنا چلېږي، چې د تېلو د لوړې بېلې له امله د گټې پرځای تاوان ورته رسېږي. د نوموړي په سره به يې د لگښتونو کچه راتپته او د توليد کچه لوړه شي. نوموړي وويل: ((اکثره وختونه موږ د جنازاتور له برېښنا — ۵ مخ

هلمند کې د روانې وچکالي له امله د نورو اغېزو ترڅنگ د کجکي برېښنا بند د اوبو کچه هم ټيټه شوې چې ورسره دغه ولايت کې د برېښنا پرچاوې ډېره شوې. دغه ولايت کې گڼ شمېر صنعتي کارخونې د کجکي بند له برېښنا گټه اخلي، خو د برېښنا د توليد کچې په ټيټېدو سره د يادو کارخونو مسئولين وايي: ډېر وخت د جنازاتور پر مټ له برېښنا استفاده کوي. د لښکرگاه ښارلو پدېڅ ته په بولان درېيمه حوزة کې د دانه دارې پښې د

تحریم و اعمال زور راه حل مشکلات نیست

په ټولنه کې د مطبوعاتو ارزښت

مطبوعات په نړۍ کې د څلورمې قوې په حیث پیژندل شوي .
 شرقی او غربی بڼه لرونکي ، چې پر کمزورو هیوادونو د ملګرۍ او د هغوی د غلامۍ فکر او خیال یې تر دې مهاله په مغزو کې غورځنګونه وهي او په همدې موخه یې د نړۍ په کمزورو هیوادونو کې ، چې اکثره یې اسلامي هیوادونه دي ، د سارې جنگ لاره چې د رسنیو له لوري پرمخ وړل کېږي غوره کړي ، چې عامه ذهنونه مخشوشوي ، ولسونه او ملتونه پر خپلو حکومتونو بې باوره کوي او په دې وسیله د حکومت او ملت ترمنځ فاصله ایجادوي او خپلې موخې ترلاسه کوي .

امارت اسلامی افغانستان وضع تحریم‌ها در برابر حکومت سرپرست را به سود کشور و جهان نمی‌داند، بل بر ادامه تعامل و همکاری تأکید دارد.
 شورای امنیت سازمان ملل، ماموریت گروه نظارت بر تحریم‌ها در برابر امارت اسلامی را برای یک سال دیگر تمدید کرد.
 این اقدام شورای امنیت سازمان ملل آنهم در شرایطی که مردم افغانستان مشکلات تعریف شده و معین خود را دارند، یک حرکت توجیه ناپذیر است و نشان میدهد که شورای امنیت سازمان ملل متأثر از سیاست‌ها و راهکار دیکته شده شماری معینی از کشورهاست که سازمان ملل و نهاد‌های مربوط آن را ابزاری به کار می‌گیرند. لیندا توماس گرینفیلد، نماینده

امریکا در سازمان ملل متحد از ادامه تحریم‌ها علیه حکومت سرپرست در افغانستان پشتیبانی کرد و با برداشتی که خود دارد ادامه تحریم‌ها در برابر امارت اسلامی را برای صلح، ثبات و امنیت در کشور مفید دانسته است و همچنان گفته است، این گونه اقدام‌ها، امارت اسلامی در افغانستان را به تعهداتش پابند می‌کند.
 مگر او نمی‌داند که با استقرار دوباره امارت اسلامی در افغانستان صلح و ثبات تأمین شده است و سوالی مبنی بر بی‌ثباتی در افغانستان وجود ندارد و اگر حرف از پیگیری تعهدات امارت اسلامی است، امارت اسلامی به تعهدات خود در سطح ملی و بین‌المللی استوار است و پاره‌یی از مسایل که از سوی شماری از کشور

ها با دید انتقادی دنبال می‌شود بیشتر مسایل داخلی افغانستان است و یا این که امارت اسلامی برای حل آن نیاز به زمان دارد.
 گفته‌های این دیپلمات امریکایی نشان می‌دهد که او بیشتر تبلیغاتی حرف می‌زند و واقعیت را کتمان می‌کند و میان مقام‌های امریکایی هنوز هم دید کین‌توزانه نسبت به امارت اسلامی وجود دارد.
 با تأسف او و همقطاران‌ش در شورای امنیت سازمان ملل، یا به این درک نه رسیده‌اند و یا نخواستند که برسند که ادامه تحریم‌ها چه مشکلات را برای مردم افغانستان که بیشتر از چهاردهه را در تجاوز و جنگ با بیگانگان سپری کرده‌اند به بار آورده است، در حالی که یکی از تعهدات بنیادی سازمان ملل تلاش برای رفاه مردمان هر

گوشه از دنیا است و در وجود چنین یک تعهد نباید سازمان ملل متحد عامل کاری شود که بر زندگی مردم عادی افغانستان اثر منفی بگذارد.
 سازمان ملل که خود را مرجع تفاهم و همکاری میان ملل جهان معرفی می‌کند باید به جای ایجاد کمیته‌های نظیر (کمیته نظارت بر تحریم‌ها علیه امارت اسلامی افغانستان) زمینه گفت‌وگو و تعامل با امارت اسلامی را فراهم کند و از هرگونه حرکت منفی که تبعات آن می‌تواند مردم عادی را رنج دهد دوری کند.
 با تأسف هنوز هم ایده اعمال فشار بر امارت اسلامی از سوی شماری از کشورهای جهان در برابر امارت اسلامی هدمندانه دنبال می‌شود و در این کار زار ضد افغانی از نهاد

جهانی ابزاری کار گرفته می‌شود، در حالی که تحریم و فشار راه حل نیست. زیرا برای هر مشکلی منطق و راهکاری مثبت وجود دارد، قوی‌ترین راهکار، گفتگو و تفاهم است، ایده معقول که امارت اسلامی آن را پیشکش کرده است و بر شکل‌گیری آن تأکید دارد.
 چه خوب است که سازمان ملل دور از سلطه‌گری‌های دیگران، مطابق به منشور و اهداف تدوین شده خود، برای حل مشکلات در مذاکره و مفاهمه با امارت اسلامی را باز کند و روی موارد ایرادی و اختلافی گفتگو شود تا دیگر برای تحریم‌های توجیه ناپذیر جا باقی نماند و ایده تفاهم و همکاری جای‌ش را پیدا کند.

تحلیل سیاسی

د جنایي پولیسو د ندو ته لنډه کتنه

پوهنیار محمد خالد همت

په انساني ټولنه کې د جرم پېښېدل د بشر ژوند له ډول، ډول ستونزو سره مخامخ کوي، ټولنيزي ناسالمي اړيکي ناامني، ظلم او ستم دا هغه ستونزي دي چې د ټولني وگړي ورسره لاس او گريوان دي. همدا راز ويلي شو چې په انساني ټولنه کې جرمونه د موسمي، جغرافيايي، اقليمي، سياسي او کلتوري وضعيت له مخې توپير لري. د امنيت دروند مسئوليت په حکومتی چارو کې د هیواد د نافذه قوانینو له مخې د کورنیو چارو وزارت په چوکاټ کې د پولیسو اساسی دنده ده، پولیس د خلکو د ځان، ناموس، عزت او مال د ساتنې مکلفیت او مسئولیت په غاړه لري. لکه څرنګه چې وایې (پولیس د ټولنې خدمتګار دي). د اسلام په لومړیو کې پولیس د العسس، عربي نړۍ کې د شرطه په نوم او بین المللی ټولنه کې د پولیس په نامه یادېږي. زموږ په هیواد کې د احمدشاه بابا د امپراتوری پر مهال د ضبط بیګي او کوټوال (پولیس) په نامه یاد شوي دي. د لویو لارو، بندرونو څخه د امنیت ساتلو او د ښارونو د امنیت د ټینګښت لپاره بیلابیل پولیس د قانون په چوکاټ کې ګمارل شوی. مونږ په دغ. مقاله کې یوازې د جنایې پولیسو دنده در پیژنو.

تخنیکي وسايلو او تجهيزاتو په کارولو جرم او فاعل تثبیتوي د پېښې فاعل د عدالت منګولو ته سپاري د دولت او قانون له ملاتړ څخه برخمن دي. د ټولني د وگړو د حقوقو، حیثیت، مال او د ناموس ساتنې مکلفیت لري همدا رنگه د جرم کشف، د دلايلو راټولول او د مظنونينو پیژندنه او نیول یې دنده ده. جنایي پولیس په ټولو اقليمي، سياسي او فرهنگي شرایطو

مجرمین به نور جرمونه هم تر سره کړي. د جرمونو زیاتوالی د دې لامل ګرځي چې د ټولني انکشافی مسایلو ته پام ونشي بېلګې په توګه: د جرمونو د کمولو او امنیت د ټینګښت لپاره د هېواد د بودجې یوه لویه برخه تخصیص به امنیتی مسایلو ته ځانګړی کیږي. یاده ستونزه د جرمونو د زیاتوالي، فقر، بې وزلی او دروغتیايي خدماتو د کمښت لامل ګرځي.

ګڼل کېږي، جنایي پولیس د دولت کشفې ارګان څخه استازیتوب کوي او د قوانینو پلي کول، د ټولني د وگړو د ښه امنیت او د عامه امن د ټینګښت لامل ګرځي. هغه کسان چې قوانین او د نورو وگړو حقوق تر پښو لاندې کوي، امنیت او عامه نظم ګډوډوي له نیولو وروسته د قانون منګولو ته سپاری. جنایي پولیس د جرمی مدارکو په راټولولو، د تورنو

او څیړنې تر سره کول دي. په جرمې پېښو کې مادې مدارک خاموشه دلایل دي کوم چې د مرتکب څخه د پېښې ځای کې د جرمي عمل کولو پر مهال تری پاتې کیږي باید یادونه وشي چې دا مدارک، شواهد د لابراتوار او د اهل خبره د نظر څخه وروسته محکمې ته د بشپړ باور سرچینه ده جنایي پولیس کولی شي د مجرم د جرم ثابتولو لپاره یې وکاروي.
 د جرمي پېښې ځای څخه د جنایي پولیسو بررسی: د جرم ځای څخه کتنه او د څیړنې موخه د قضایي چارواکو لپاره د علمی، مستدل او باوري راپور چمتو کول دي. د جرمې پېښې ځای څخه د څیړنې موخه یوه له اړینو مرحلو څخه د جرمی پېښې د ځای عینی کتنه ده او د هغې د ارزښت دلیل دا دی چې جنایي پولیس علمي مادی دلایل د عدالت د ټینګښت لپاره قضا ته وړاندې کړي. په حقیقت کې د پېښې ځای څخه کتنه د جرم او مجرم په اړه د معلوماتو راټولول د حقایقو تر لاسه کول دي، که په سمه او مسلکي توګه وڅیړل شي، دا به د مجرم د پیدا کېدو ښه دلایل وي د پېښې ځای څخه د لیدنې او مشاهده اصلي موخه د جرمی شواهدو او دلایلو تر لاسه کول دي. که مجرم د پېښې ځای کې وي، د هغه د نیولو تعبیه کوی او د اړتیا په صورت کې به د جرمې پېښې د ځای تپیان روغتون ته لېږدوي د جرم ځای د خونديتوب مسئولیت هم په غاړه لري، تر څو **منځ**

کې د جرمونو کچې د راټیټولو هڅه کوي، تر څو خلک وکولای شي په آرامه فضا کې ژوند وکړي، که چېرې جرمونه د کشفی ارګانونو له خوا په وخت سره کشف او مجرمین د قانون منګولو ته ونه سپارل شي منفي پایلې به ولري. د جنایي کړنو مرتکبین د جرم له ارتکابه وروسته هڅه کوي تر څو د جرمې پېښې ځای څخه وتښتي. که چېرې پولیس، عدلې او قضایې ارګانونه د مجرمینو د پیژندلو او محاکمې کولو ته جدې پاملرنه ونه کړي. په ټولنه کې به ناقانونه کړنې په چټکۍ سره په خپرېدو شي.

له بلې خوا یاد شوی ستونزی له جرمونو سره د مبارزې، د امنیت په ټینګښت او د ټولنيزي هوساینې په رامنځته کولو کې د دولت واک کمزوري کوی. پولیس د خپلو دندو په تر سره کولو کې ځانګړي واکونه او مسئولیتونه لري، کوم چې د جرمونو پر وړاندې مبارزه، د عامه امن د ټینګښت او د قانون پلي کولو لپاره له خپلو قانوني وړتیاوو څخه کار اخلي. همدا راز د هیواد نافذه جزایي اجراءاتو قانون د حکمونو په حدودو کې د اثباتیه دلایلو په راټولولو او د استجواب واک لري او د قضایي ضبط مامور

کسانو په نیولو، جرمې دوسیو کې ثبتول او عدالت ته په وړاندې کولو مکلف دي. د طبیعي علومو، تخنیکي وسايلو او نورو مهارتونو په کارولو سره د جرمونو کشف کې فعال، صادق، زیرک وي، له عصری مسلکي میتودونو سره سم مادي آثار را ټولوی او د جرم د اثبات لپاره به بریالیتوب سره هڅه کوي.
 په جرمې پېښو کې د متضررینو، شاهدانو او د مرتکب پیژندنه، د شکمنو کسانو نیول، د هغو څخه د اظهاراتو اخیستل، د سندونو او اثباتیه مدارکو څخه د هر اړخیزې بررسی

د ايران اسلامي جمهوريت دې زموږ هويتې پانو ته احترام وکړي

رحمت الله فيضان

ورکول کيږي چې څو ځله ايران ته د تگ راتگ اراده لري . په دې وروستيو اوونيو کې ايران له بل هر وخته زيات افغان کډوال په زور له ايران څخه ايستلو ته اړ کړي دي ، په دې کې داسې کسان هم شته چې قانوني اسناد لکه ويزه يا اقامه هم لري شامل دي ، دوي د افغانستان په مربوطه ادارو کې خپل شکايتونه ثبت کړي او داسې شواهد يې وړاندي کړي دي چې د ايراني پوليسو له لوري د سپکاوي ترڅنگ ددغو کسانو پاسپورټونه يا څاري شوي ، يا سوري شوي او يا هم ترې اخيستل شوي دي . دا چې ولې د قانوني اسنادو لرونکي افغانان هم له ايران څخه ايستل کيږي زما اټکل دا دي چې ، علت يې پر سياحتي ويزو په دغه هيسواد کې کار کول دي ، ممکن د ايران حکومت هغو بهرنيو اتباعو ته اجازه ور نه کړي چې غواړي د سياحتي ويزې پرمت کار وکړي ، د بختانه ډير افغانان ايران ته په سياحتي ويزو د کار لپاره ځي

۴-سياسي ويزي : ډيپلوماتانو ، سياسي استازو او دولتي چارواکو ته صادرېږي . ۵-تحصيلي ويزي : محصلينو ، متعلمينو او د ديني علومو زده کوونکو ته ورکول کيږي . ۶-دکار ويزه : متخصصينو او هغو کسانو ته ورکول کيږي چې د کار په لټه کې ايران ته دننوتلو اراده ولري . ۷-ترانزيتي ويزي : د عامه وسايطو چلونکو ، د اورگاډي کارکوونکو ، د الوتې عملي ، د کښتۍ عملي يا د نورو مسافرينو لپاره چې په ايران کې د وريدو اراده نلري او يوازې غواړي له ايران څخه تير او بل هيواد ته لاړ شي صادرېږي . ۸-مطبوعاتي ويزي : ژورناليسټانو ، انځورگرانو او خبريالانو ته صادرېږي . ۹-خدمتي ويزي : د هيوادونو د سياسي نمايندگيو کارمندانو ته ورکول کيږي چې د غير سياسي ماموريتونو مسؤليت لري . ۱۰-کښور ويزي ويزي : سوداگرو او متخصصينو ته

لکه څرنگه چې پوهيږو پاسپورټ يوه هويتې سند دي چې ، دولته يې د خپلو اتباعو د سفر د اسانتيا لپاره صادروي او د يو هيواد خلک کولې شي د ويزې په ترلاسه کولو سره نورو هيوادونو ته سفر وکړي ، افغانان هم د مختلفو موخو لپاره دا که سياحت ، تعليم ، کار ، روغتيا او نوري قانوني موخي وي مختلفو هيوادونو ته سفرونه کوي چې ددغو هيوادونو له ډلې څخه يو هم ايران دي ، ايران د بهرنيو اتباعو لپاره څو متعددي ويزې په نظر کې نيولي دي چې عبارت دي : ۱-ورودي ويزه : دا ډول ويزي د ورزښکارانو او علمي کسانو لپاره صادرېږي . ۲-سياحتي ويزه : دا د بهرنيو سيلانيانو لپاره صادرېږي هغه څوک چې د ايران له سياحتي ځايونو څخه ليدنه کوي . ۳-زيارتي ويزي : دا ويزي د هغو کسانو لپاره چې په ايران کې د مذهبي ځايونو ليدو ته د سفر اراده لري صادرېږي .

نر مه رسميت پېژندنه؛ نړۍ ته په کار ده، چې ښکاره يې کړي

وسپارلې . نو نړۍ ته پکار ده ، چې له اسلامي امارت سره لا ډېر نور تعامل وکړي د رسميت پېژندنې له لارې کابل سره خپلې اړيکې پيل او پياوړې کړي . دا چې افغانستان ته د بهرنيو

نظام د استازو په توگه په کې گډون او د افغانانو په استازولۍ يې خبرې وکړې . اسلامي امارت د نړۍ ټولې هغه انډېښنې چې ويل به يې د افغانستان خاوره به د نورو هيوادونو پر ضد نه کارول کيږي ، فساد به له منځه وړل کيږي ، د نښه يې توکو کاروبار به دريږي او نورې هغه ټولې له منځه ولاړې او په تېرو شاوخوا دوه نيمو کلونو کې له افغانستان څخه نه پر کوم هېواد بريد وشو او نه هم دلته بهرنيو وگړو ته کومه ستونزه جوړه شوه او دغه راز فساد او د نښه يې توکو کاروبار خو هسې هم په صفر کې ضرب شو ،

کله چې ۲۰۲۱ زيږديز کال د اگست په ۱۵ مه اسلامي امارت پر هېواد واکمن شو ، ورسره جوخت د نړۍ اکثرينو هيوادونو افغانستان سره اړيکې پرې کړې او کابل او نورو لويو ښارونو کې يې خپل سفارتونه او استازولۍ وتړلې او يواځې خو د گوټو په شمار هيوادونو افغانستان سره اړيکې ته دوام ورکړ او دغه راز يې دلته خپل سفارتونه او استازولۍ هم فعالې وساتلې ، خو د وخت په تېرېدو او وروسته ترهغې چې نړۍ پوه شوه ، اسلامي امارت نړۍ سره د اړيکو پاللو ښه نيت لري او دغه راز د نښه يې توکو د له منځه وړلو ، فساد سره دريښتونې مبارزې ، افغانستان څخه نورې نړۍ ته د امنيتي گواښونو د پېښېدو په مخنيوي ، د کورني امنيت په ټينگښت او نورو بېلابېلو برخو کې د کوټلو گامونو د اوچتولو او پرمختگ کولو اراده لري ، نو وار په وار رامنځته شول او گورو چې دې وروستيو کې کابل ته د بهرنيو هيوادونو د استازو تگ راتگ زيات شوي او دغه راز ځينو هيوادونو ان خپلې سفارتي او کنسولي چارې له سره ونيولې او ځينو هيوادونو بيا په خپله خاوره کې د افغانستان سفارتونه او قونسلۍ د اسلامي امارت استازو ته

د راستنېدونکو کډوالو ستونزو ته د رسېدنې عالي کمېسيون د دارالانشاء د کمېټو ورځنۍ کاري راپور

۵-پکتيکا انکور اډه (ډيورنډ فرضي کرښه) الف: د خدماتو او روغتيايي چارو کمېټه: نن په انکور اډه کې راستنېدونکو کډوالو ته دروغتيا په شمول لاندې بېلابېل خدمات وړاندې شوي: غذا: نن کډوالو ته په انکور اډه کې (۴۶)خوراکه ډوډۍ او اوبه توزيع شوي دي. روغتيا: په انکور اډه کې (۲۶) تنه راستانه شوي کډوال تداوي شوي دي. ۶-نيمروز د ورېښمو لاره الف: د تثبيت، ثبت او استقبال کمېټه: نن د نيمروز ولايت د ورېښمو له لارې (۵) کورنۍ چې د غرو شمېر يې (۱۶) تنه و، هېواد ته راستنې او ثبت شوي دي او همدا راز (۱۱۶۸) مسافر هېواد ته راستانه شوي دي. ب: د مالي چارو د تنظيم کمېټه: نن د نيمروز ولايت د ورېښمو په لاره کې له (۱) کورنۍ سره لس زره افغانۍ نغدي مرسته شوې. ج: دلنډمهالي مېشتېدنې کمېټه: نن په نيمروز کې (۶) کورنۍ چې د غرو شمېر يې (۱۶) تنه و، د مېشتېدنې په لنډ مهاله کمپ کې ځاي پر ځاي شوي دي او يادو کورنيو ته د ځاي، البسې، غذا

نن په سپين بولدک کې راستنېدونکو کډوالو ته د روغتيا په شمول لاندې بېلابېل خدمات وړاندې شول: غذا: په سپين بولدک کې (۱۵۵۰) خوراکه ډوډۍ او پاکې اوبه توزيع شوي دي. روغتيا: په سپين بولدک کې (۲۱۵) تنه راستانه شوي کډوال تداوي شوي دي.

البسه: نن په لنډ مهالو کمپونو کې د اړتيا سره سم خيمې، کمپلې او توسان کډوالو ته ويشل شوي دي. مهاجرات: د مهاجراتي خدماتو د ادارې له لوري، راستنن شويو کډوالو ته (۱۵۰) سيمکارونه

مجموعاً (۹۴۰۰۰) افغانۍ کيږي. ج: د ترانسپورت او لېږد کمېټه: نن له سپين بولدک څخه (۲۰) کورنۍ چې د غرو شمېر يې (۱۲۰) تنه و، قندهار، هرات، غزني او کابل ولايتونو ته په خوندي توگه لېږدول شوي دي او يادو کورنيو ته (۳۳۰۰۰) زره افغانۍ کرايه هم ورکړل شوې ده.

د: دلنډمهالي مېشتېدنې کمېټه: په سپين بولدک کې (۶۶) کورنۍ د مېشتېدنې په لنډ مهاله کمپونو کې ځاي پر ځاي شوي دي. هـ: د خدماتو او روغتيايي چارو کمېټه: د: دلنډمهالي مېشتېدنې کمېټه: په سپين بولدک کې (۶۶) کورنۍ د مېشتېدنې په لنډ مهاله کمپونو کې ځاي پر ځاي شوي دي. هـ: د خدماتو او روغتيايي چارو کمېټه: د: دلنډمهالي مېشتېدنې کمېټه: په سپين بولدک کې (۶۶) کورنۍ د مېشتېدنې په لنډ مهاله کمپونو کې ځاي پر ځاي شوي دي. هـ: د خدماتو او روغتيايي چارو کمېټه:

هم ورکړي او يادو ماشومانو ته د رواني سلامتيا په موخه د لويو تفريحي پروگرامونو هم برابر شوي دي. ۲-کندهار سپين بولدک (ډيورنډ فرضي کرښه) الف: د ثبت، تثبيت او استقبال کمېټه: د سپين بولدک له لارې (۹۴) کورنۍ چې د غرو شمېر يې (۵۳۰) تنه و، هېواد ته راستنې او ثبت شوي دي. ب: د مالي چارو د تنظيم کمېټه: د مالي چارو د تنظيم کمېټې له لوري له (۹۴) کورنيو سره لس- لس زره افغانۍ مرسته شوې چې

د تورخم په عمري کمپ کې راستنېدونکو کډوالو ته د روغتيا په شمول لاندې بېلابېل خدمات وړاندې شول: غذا: د تورخم په کمپونو کې (۳۵۰۰) خوراکه ډوډۍ او (۱۳۵۰۰۰) لېټره اوبه توزيع شوي دي. خوراکي توکي او البسه: په تورخم کې راستنن شويو کډوالو ته لاندې خوراکي توکي او البسه توزيع شوي: ۲۷۰ کمپلې، (۷۰) دانې فرشونه، (۷۰) بستې خام غذايي توکي او (۴۵۰) بستې معدني اوبه ويشل شوي دي.. مهاجرات: راستنن شويو کډوالو ته (۲۳۴) سيمکارونه، په وړيا توگه چې وړيا ديقي او انټرنېټي بستې هم پکې فعاله وې، توزيع شوي دي. و: د کار موندنې کمېټه: د کار موندنې کمېټې نن په تورخم کې (۴) تنه ډېکلورياسنډ لرونکي، (۱) تن فوق بکلوريا، (۹۴) تنه غريبکار او (۷۷) تنه حرفه يي او مسلکي کسان چې ټول (۱۷۶) تنه کيږي، ثبت کړي دي. يادې کمېټې په تورخم کې (۱۵۸) تنه ماشومانو ته د چاوديدونکو توکو، پاکوالي، ماشوم ساتنې او د افغانستان په اړه عامه پوهاوي

شنبه د ۱۴۴۵/۶/۲۵ هـ ش نېټې سره سمون خوري، د هېواد له بېلابېلو لارو څخه هېواد ته کډوال راستانه شوي او په بېلابېلو برخو کې ورته اړين خدمات وړاندې شوي، چې بشپړ راپور يې په لاندې ډول وړاندې کيږي: ۱-غښتگره تورخم (ډيورنډ فرضي کرښه) الف: د ثبت، تثبيت او استقبال کمېټه: د تورخم له لارې (۸۰) کورنۍ او د نوموړو کورنيو (۱۹۲) تنه غري ثبت او بايمټريک شوي دي. ب: د مالي چارو د تنظيم کمېټه: د مالي چارو د تنظيم کمېټې له لوري له (۷۵) کورنيو سره لس- لس زره افغانۍ مرسته شوې چې مجموعاً (۷۵۰۰۰۰) افغانۍ کيږي. ج: د ترانسپورت او لېږد کمېټه: له تورخم څخه (۶۸) کورنۍ چې د غرو شمېر يې (۴۲۵) تنه و، ننگرهار، کونړ، لغمان او کابل ته په خوندي توگه لېږدول شوي دي او يادو کورنيو ته (۱۲۹،۹۰۰) افغانۍ کرايه هم ورکړل شوې ده. د: دلنډمهالي مېشتېدنې کمېټه: په تورخم کې (۶۰) کورنۍ د مېشتېدنې په لنډ مهاله کمپونو کې ځاي پر ځاي شوي دي. هـ: د خدماتو او روغتيايي چارو کمېټه:

پیشگیری (وقایه) از جرایم

پوهنمل سمونوال شیرعلی «باتور احمدزی»

برای رهنمایی انسانها و جلوگیری از شرک و گناه الله (ج) تقریباً یک لک و بیست و چهار هزار پیغمبر فرستاده و بالای آنها چهار کتاب و صد صحیفه نازل گردیده است که مردم را به راه راست رهنمایی کنند و یک الله (ج) را عبادت کنند و از هر نوع گناه، فساد و جرایم جلوگیری نمایند و جرایم را قبل از وقوع وقایه نمایند. وقایه بهتر از مجادله است که در جامعه رول ارزنده دارد، اگر در جامعه جرایم وقایه شوند ضرورت نیست که پولیس جهت بررسی محل جرم، دستگیری مجرمین و خارنوال و قضای جهت تحقیق و اصدار حکم خود را مصروف نمایند. از یک طرف سر و مال مردم به امن میگردند و از طرف دیگر مفاد اقتصادی نیز می باشد. که از مصرف زیاد در بخش های مختلف از قبیل پولیس، خارنوالی و محاسب جلو گیری به عمل می آید.

یک ضرب المثل عام در کسور ماست که مجرم دوقدم از پولیس پیشتر است. باخطریکه قبل از قبل مجرم جرم مرتکب میشود و بعداً به پولیس اطلاع میرسد. درین جا پولیس ازبر رسی محل واقعه شروع میکند و بعداً خارنوال و قضای دست بکار میشوند. پیشگیری در لغت به معنی مانع شدن، جلوگیری کردن ووقایه است. اما در اصطلاح جرم شناسی دو تعریف داریم:

۱. تعریف عام پیشگیری: که توسط شخصی بنام شرمین ارائه شد. ایشان بیان می کنند هر اقدامی که نتیجه آن کاهش جرایم باشد پیشگیری نام دارد، لذا تعریف شرمین یک تعریف عام است مهم نیست چه کاری صورت بگیرد بلکه نتیجه مهم است.
۲. تعریف خاص پیشگیری: که توسط گشن ارائه شده است. ایشان می گویند: به اقدامات غیر کیفری که هدف اصلی آن کاهش جرایم است پیشگیری می گویند. بنابر این اقدامات کیفری از دایره شمول پیشگیری به معنای خاصی خارج می گردد. در صورتی که تعریف عام اقدامات کیفری هم شامل می شود. به موجب تعریف پیشگیری به معنای خاص اقداماتی که حتی غیر کیفری هستند. اما هدف اصلی آن ها کاهش جرایم نیست باز هم از بحث پیشگیری به معنای خاص خارج می شود. یک وقت شهرداری در برنامه توسعه خود

هر چهار پنج سال یک پارک احداث می کند، این پیشگیری نیست پیشگیری زمانی است که این پارک به هدف کاهش جرایم ساخته شود. افزایش روشنی خیابان ها زمانی پیشگیری است که اداره برق صرفاً این کار را بر حسب وظیفه ذاتی خویش انجام نه داده باشد. بلکه با هدف کاهش جرایم آن را انجام داده باشد.

سوال: آیا می توان با افزایش مجازات از افزایش جرایم جلوگیری کرد؟

نه خیر افزایش مجازات با میزان افزایش جرایم تاثیر می گذارند. بطور مثال مجازات مانند شاخه بری درختان است که بعد از قطع نمودن آن شاخچه های باقی مانده درخت قوی تر شده و رشد می کنند. اما بعداً مشخص شد که مجرم در ارتکاب جرائم اصلاً به مجازات جرم توجه ندارد. به همین ترتیب یک وقت در شهر پاریس فرانسه از کیسه بری که گرفتار شده بود پرسان کردند که چرا دزدی کردی؟ کیسه بر گفت: در وقت اعدام یک جنایتکار که مردم تماشا می کردند و من پول های آنرا دزدیدم.

در یک تقسیم بندی پیشگیری بر سه دسته تقسیم شده است: اولیه، ثانویه و ثالثیه.

۱. اولیه: برای تمام مردم است. به معنای اقدامات کلی است که در جهت از بین بردن زمینه های جرایم در سطح جامعه صورت می گیرد. مثل برنامه هایی که جهت از بین بردن اعتیاد، بیکاری و ترک تحصیل انجام می شود.
۲. ثانویه: برای کسانی است که در آستانه و وقوع جرم می باشند و نیاز به اقدام فوری دارند. هنوز جرمی مرتکب نشده اند اما اوضاع و احوال و قرائن به نحوی است که امکان وقوع جرم از ناحیه آن ها زیاد است. مثل افراد ولگرد، معتاد و دیوانه ... و غیره.
۳. ثالثیه: لازم به کسانی است که یک بار مرتکب جرم شده اند و از این رو اقداماتی انجام می دهیم که از تکرار جرم جلوگیری شود.

انواع پیشگیری از جرایم قرار ذیل است:

- الف- پیشگیری اجتماعی.
- ب- پیشگیری وضعی و تخنیکی.
- ج- پیشگیری کیفری (جزایی).
- الف- پیشگیری اجتماعی: پیشگیری اجتماعی به کلیه اقداماتی که در راستای اصلاحات

فردی و رفع عوامل جرم زای اجتماعی و محیطی اعم از خانواده، دوستان، همسالان، رسانه های گروهی، عوامل اقتصادی و آموزشی صورت می گیرد، اطلاق می شود و دو نوع است: پیشگیری رشد مدار و پیشگیری جامعه مدار.

اول پیشگیری رشد مدار: به این توجه می شود که رشد جرائم در سطح جامعه در کدام مرحله از مراحل زندگی شان متوقف شده است و برای جرم مربوطه اقدامات لازم صورت می گیرد. مثلاً در یک جامعه ای که ۱۰۰ نفر جمعیت در آن قرار دارد ۱۰ نفر مجرم یا پرخاشگر هستند. این به دلیلی است که خانواده های این ۱۰ نفر نتوانستند در کودکی و نوجوانی به بچه ها آموزش بدهند که پرخاشگری خوب نیست لذا برای والدین آن ها برنامه ای گذاشتند که چگونه اطفال خویشرا تحت تربیه و آموزش قرار گیرند تا منحرف نشوند.

دوم پیشگیری جامعه مدار: مبنی بر این است که ما باید کاری کنیم که مجرم مجدداً به اجتماع بر گردد. یعنی از طریق اجتماعی کردن دوباره مجرمین از ارتکاب مجدد جرایم پیشگیری نمایند. دلیل ارتکاب جرم از سوی خیلی از مجرمین به علت احساسی است که دارند و گمان می کنند در اجتماع هیچ نقشی ندارند. ما باید افرادی را که ساکن مناطق جرم خیز والوده هستند را جامعه پذیر سازیم. مثلاً ادارات دولتی، مثل اداره ثبت احوال نفوس یا ... و غیره و یا حتی کلانتری به این مکان ها انتقال یابند و این افراد تصور کنند که در این امور عمل دارند. رفت و آمد ها باعث می شود که ساکنین آن مناطق جامعه پذیر و به سراغ جرم نروند.

کسی که این اصطلاح را اختراع کرد شخصی است به نام ساترلن، او بیان می کند که بخشی از

مجرمین هستند که به آن توجهی نشده است. از نگاه قانون گذار مخفی مانده اند و از مجازات باز مانده اند، که به آن ها مجرمین یقه سفید می گویند.

او بر این عقیده است که این مجرمین چند ویژگی خاص دارند

۱- همیشه نسبت به آن ها اصل برائت وجود دارد؛ یعنی جامعه به هیچ وجه به او به دید مجرم نمی تواند بنگرد. لذا این افراد اصلاً دوست ندارند که از آن ها تصویر بدی در جامعه بوجود بیاید و روی این موضوع خیلی حساس هستند.

۲- این مجرمین با توجه به موقعیت شان دست به ارتکاب جرم می زنند. در واقع اشخاص بلند مرتبه و دارای موقعیت و سمت حساس هستند. مثلاً اگر یک کارمند عادی بخواهد جرم رانجام بدهد همه مردم به کار او حساسیت نشان می دهند. اما اگر یک مدیر کل و یا معاون وزیر مرتکب اختلاس میلیاردها افغانی شود هیچ کس هم متوجه نمی شود. مجرمین یقه سفید از موقعیت شان سوء استفاده می کنند.

۳- مجرمین یقه سفید مرتکب جرائم فسفری می شوند. جرائم فسفری جرائمی هستند که نیاز به تفکر، مغز و حیل و نیرنگ دارد مقابل جرائم کلسیمی که آن ها بیشتر نیاز به قدرت دست و نیرو دارد.

۴- با این که اکثر جرائم با فعل تحقق می گردد، این سری از جرائم با ترک فعل صورت می گیرد. آن مشکل خواهد بود.

• رقم سیاه جرائم این گونه مجرمین بسیار بالاست. رقم سیاه رقمی است که نه جرم و نه مباشر هیچ کدام کشف نشده اند. علت عدم کشف این است که بزه دیده مشخصی ندارد.

• بطور خلاصه میتوان جهت اصلاح جامعه تبلیغ و ترویج

حکام دین مقدس اسلام و قوانین نافذ کشور در جاهای ذیل صورت گیرد:

- ۱۰- مساجد
- ۲۰- مکاتب
- ۳۰- ادارات دولتی و خصوصی
- ۴۰- سازمان های اجتماعی

۵۰- پوهنتون های دولتی و خصوصی

۶۰- در محلات سلب آزادی

۷۰- نقش وزارت حج و اوقاف (در استخدام امامان واجد شرایط) و سایر مناطق کشور

۸۰- نقش وزارت کار و امور اجتماعی را جمع به کاهش بیکاری ب- پیشگیری وضعی و تخنیکی: اقداماتی که در وضعیت ارتکاب جرم و مراحل ارتکاب جرم صورت می گیرد تا فرصت ارتکاب جرم را از مجرم بگیرد. به جای اینکه شخص را عوض کنیم وضعیت ارتکاب جرم را عوض می کنیم. همانند بلند کردن دیوار منازل یا روشنی محله ها در شب و نصب دزدگیر (زنگ های الکترونیکی که در وقت تماس زنگال می دهد)

مبنای پیشگیری وضعی: بر اساس نظریه اصالت سودمندی بنتمام است که اشاره می کرد تمامی افراد در رفتارهای شان دنبال سود و فایده هستند. پس باید کاری کنیم که شخص خود را در عدم ارتکاب جرم بداند و از بزه منصرف شود.

روش های پیشگیری وضعی:

- الف) جرم انگاری جرائم مانع: جرمی از سوی قانون گذار مطرح می گردد که از طریق آن از مرحله بعدی جرم پیشگیری کرده باشد. مثل ممنوعیت حمل غیر مجاز سلاح که قانون گذار با این کار از وقوع قتل پیشگیری می کند.
- ب) ایجاد حفاظت های فیزیکی: همانند قرار دادن درهای حفاظتی فلزی در ورودی آپارتمان ها.
- ج) ایجاد مانع بین افراد و سیکل جرم: معمولاً در مورد مسئولین یا سرمایه

داران یا سیاستمداران اعمال می گردد. مثل بررسی قبلی نقاطی که این افراد می خواهند در آنجا حضور پیدا کنند یا قرار دادن گارد ویژه.

د) شیوه سنتی نظارت و کنترل همانند پولیس، نگهبان، سرایدار و ... کنترل خروجی ها و ورودی ها مثل نصب گیت مقناطیسی.

و) استفاده از کارت های بانک بجای انتقال پول.

ه) ایجاد فاصله یا موانع بین موضوع جرم و مجرم.

انتقادات پیشگیری وضعی:

۱. جابه جایی یا انتقال جرائم: که مهم ترین ایراد این نوع پیشگیری می باشد و بیان می کند که با این نوع پیشگیری جرائم از ریشه پیشگیری نمی گردد. مثلاً سارق از این به بعد از شیوه های جدید دیگر استفاده می کند.
۲. این نوع پیشگیری همه جرائم و همه افراد را نمی تواند پوشش بدهد. زیرا این نوع پیشگیری یک حالت توسعه ای دارد و مثلاً همه مردم را نمی تواند به نصب دزدگیر مجبور کند.
۳. ایراد اقتصادی: به مصرف زیاد صورت می گیرد و برای چنین هزینه هایی باید یک فرهنگ سازی صورت بگیرد.
۴. ایراد حقوقی: این نوع پیشگیری گاه مخالف آزادی های اشخاصی است که ممکن است انسان احساس امنیت خاطر و آرامش خود را از دست بدهد.
۵. پیچیده کردن جرائم: وقتی برای طلا فروشی دزدگیر نصب می شود سارق از ارتکاب جرم پشیمان نمی گردد بلکه به دنبال آن است که دزدگیر را خنثی کند بعضی جرائم فنی تر و تخصصی تر می شود.

- ۱- نصب کمره های امنیتی.
- ۲- سیم خاردار.
- ۳- دیوارها و دیوارهای اسکو (سمنتی).
- ۴- پهره و کرمه و پوسته های امنیتی
- ۵- کندن جوی ها، خندق ها و دیگر موانع.
- ۶- نصب دزد گیر و نصب دروازه های مقناطیسی.
- ج- پیشگیری کیفری (جزایی): و تئیکه پیشگیری های اجتماعی (اصلاحی)، وضعی و تخنیکی اثرگذار نباشند جهت جلوگیری از جرایم از پیشگیری کیفری

استفاده صورت می گیرد. که عبارت است از تطبیق مجازات بالای مجرم که هدف مجازات اصلاح مجرم و عبرت به جامعه می باشد و در جریان سلب آزادی از عمل خویش پشیمان شده و در پهلوی آن کار تربیتی و اصلاحی نیز بامجرمین صورت می گیرد. که در نتیجه از تکرار جرم پیشگیری می شود.

باید باخاطر داشت که مجازات متناسب با عمل ارتکاب یافته باشد و قضای در اصدار حکم تمام جوانب قضیه، شخصیت مجرم و انگیزه ارتکاب جرم را در نظر داشته باشد. که در تخفیف مجازات اثر خاص دارد.

هم چنان هیچ مجرم بدون مجازات نماند و هیچ بی گناه مجازات نشود که در جامعه جلوگیری از رشد جرایم می گردد.

بطور خلاصه پیشگیری کیفری به طریقه های ذیل صورت می گیرد:

- ۱- تطبیق قوانین جزایی یک سان بالای مجرمین
- ۲- مجازات عادلانه به مجرمین
- ۳- کار تربیتی بامحوسین در محلات سلب آزادی
- ۴- ترس از مجازات
- ۵- اکثر آ دانشمندان جهان به این عقیده اند که مجرم به اثر ارتکاب عمل مخالف قوانین و مقررات جامعه نظم جامعه را بر هم زده و جامعه حق دارد آنرا مجازات کند.

نتیجه

باتر تیب و تحریر این مقاله به این نتیجه رسیدم که جلوگیری از جرایم و تامین امنیت اعتبار و اطوریته دولت را در کشور بالا میبرند و مردم که جان و مال آنها به امن باشند خود را مصون احساس میکنند درین صورت مردم میتوانند به آرامی بدون کدام تشویش و وظایف سپرده شده و شخصی خویش را به صورت درست انجام میدند. اگر قبل از وقوع جرایم جلوگیری کردند از مصارف زیاد در بخش های امنیتی، قضا و محاسب جلو گیری بعمل می آید.

ماخذ:

- ۱- ستوده هدایت الله، بهشته مرزانی و افسانه یازند، چاپ پنجم انتشارات اوای نور تهران ایران) سال ۱۳۸۷ هجری شمسی.
- ۲- محسنی فرید، جرم شناسی، نشرات پوهنتون امام صادق، تهران، سال (۱۳۹۴) هس.

کاهش بهای مواد غذایی و سوخت در پنجشیر

د وخت له غوښتنو سره سم...

کې ورځپاڼې او جريدې د اقتصادي، بڼې او محتوا له پلوه له ستونزو سره مخ دي، ځکه خو يې بهر ټکنی دی. د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت د فرهنگي چارو مرستيال عتيق الله عزيزي په څرگندو ټکو وويل، چې ولايتونو کې دې چاپي مطبوعات پياوړي شي او په ولس يو بل ته نږدې کړي. ده دغه راز د دې لپاره چې رسنۍ د ولس د وينتابه اصل دي او د عامه افکارو په جوړولو کې غوښنه ونډه لري، پر حکومت غږ وکړ، چې اطلاعاتو ته د لاسرسي په برخه کې دې خپل مسئوليت پر ځاي کړي او د رسنيو له استازو سره دې مرسته وکړي.

خبره يې: ((دا د حکومت مسئوليت دي چې په رسنيز ډگر کې د پرمختگ لپاره د اوسني عصر له غوښتنو سره سم ده زياته کړه، چې دولتي مسئولين دي رسنيو سره د اطلاعاتو په شريکولو کې مرسته وکړي او په وينايي کې په دې برخه کې يوه ورځ هم ځنډ او خنډ راښيي دا به په رسنيز ډگر کې د حکومت ناکامي وي. د غونډې په يوه څنډه کې د طلوع ټلويزيون رئيس ذبيح الله سادات رسنۍ په ټولنه کې د بې باورۍ د له منځه وړو مسئولولي وبللي او زياته يې کړه، چې رسنيوال دنده لري چې حکومت او مرسته وکړي. د کابل پوهنتون استاد نصرت حقيبال د خپلو خبرو په جريان کې په افغانستان او ټوله اسلامي نړۍ کې د رسنيز بهير خرابو وضعيت ته په اشاري وويل، چې د نړۍ حاکم روايت او د عامه افکارو مديريت د مسلمانانو له کنټروله وتلي او د غرب په لاسونو کې لوېدلې دي. نوموړي وويل: « رسنۍ او مطبوعات د نسل په ورژنه کې مرکزي رول لري، که زموږ رسنۍ دا وړتيا پيدا نه کړي، دغه چاره به بيا زموږ دنښمنان تر سره کوي. » د حقيبال په خبره، حکومت دې د نظام د بقا لپاره د دولتي ورځپاڼو تر څنگ د شخصي ورځپاڼو او رسنيو ملاتړ هم

خواهيم يافت که نرخ مواد غذایی و سوخت در بازار ها کاهش چشمگیر پیدا کند مردم توان خرید آن را داشته باشند. وی همچنان از عملکرد امارت اسلامی افغانستان در راستای کنترل قسیم در بازار های پنجشیر ستایش کرده و به تداوم آن تأکید کرد. در این حال کارشناسان اقتصادی در پنجشیر می گویند کاهش فقر در خانواده ها بسته گی به کاهش مواد اولیه و همچنان ایجاد فرصت های شغلی به افراد بی کار دارد. رحمت الله محمدی شاروال بازارک پنجشیر می گوید که کمیته تعیین قیم اداره آنان، همواره از بازارهای پنجشیر نظارت دارد.

وی افزود که همچنان یک کیلو گاز را به هفتاد افغانی به فروش می رسانند. قاری حفیظ الله دکاندار مرکز پنجشیر گفت که با کاهش نرخ مواد غذایی و سوختی در بازارهای این ولایت، کار و بار آنان نسبت به گذشته رونق گرفته است. غلام علی باشنده بازار مرکز پنجشیر با آنکه از کاهش نرخ مواد خوراکی در ولایت خویش اظهارخوشی می کند، از این بسنده نیست باید از این هم نرخ مواد خوار و بار کاهش پیدا کند. جمیل بهیر کارشناس اقتصادی در پنجشیر گفت که زمانی به کاهش فقر در خانواده ها دست

در بازارهای افغانستان، پایین آمدن نرخ دالر در برابر پول افغانی، کنترل به موقع بازار و روابط خوب تجاری در بخش صادرات و واردات با کشور های خارجی بیان می کنند. خان آغا یک تن از دکانداران بازارک مرکز پنجشیر به آژانس باختر گفت که سال گذشته یک بوری برنج دو هزارو نه صد افغانی به فروش می رسید، اما در حال حاضر به دو هزارو دوصد کاهش یافته است. همینطور یک بوری آرد از دوهزارو دوصد افغانی، به یک هزار و هشتصد و همچنان روغن ده لیتره از دوهزارو یک صد به یک هزار و چهارصد افغانی کاهش پیدا کرده است.

بهای مواد خوراکی و سوخت در پنجشیر به تناسب سال پیش، به گونه قابل ملاحظه کاهش یافته است. دکانداران در بازارک، مرکز پنجشیر می گویند بهای آرد، روغن و برنج امسال تا هفتصد افغانی کاهش پیدا کرده است. آنان می گویند که همچنان گاز مایع سال پار به صد افغانی در بازار های پنجشیر به فروش می رسد اما اکنون بهای آن به «۶۰-۷۰» افغانی کاهش یافته است. با این همه، نرخ چوب در هر سیر سی افغانی بلند رفته است. کارشناسان اقتصادی، علت اصلی کاهش مواد غذایی و سوخت را

دیدار مولوی عبدالکبیر رفتند و نسبت به شروع کار و صحت مندی او ابراز خرسندی کردند. آنان همچنان، تلاشهای معاونیت سیاسی را در بخشهای انسجام اقوام و استماع پیشنهادات مردم، سودمند خواندند.

است، اما او از بلند بودن کرایه غرفهها شکایت دارد. ((نمایشگاه خوب بود، اما مشکل اساسی ما این است که کرایه غرفهها بسیار بالا است. ما نتوانستیم مستقلانه غرفه بگیریم و مجبور شدیم سه نفر یک غرفه را مشترک بگیریم.)) در عین حال برخی از بازدیدکنندگان چنین نمایشگاهها را به عنوان یک فرصت تفریح و خریداری پنداشته و خواستار افزایش آن اند. ((خیلی خوب است که چنین نمایشگاهها برگزار شود، هم تفریح میکنیم و هم بسیار محصولات خوبی در این نمایشگاهها یافت میشود تا مردم خرید کنند.))

خکه اوس کجکي بند باندې زموږ د برېنسا يو توريڼ چالانه دي او نور ټول بند دي، که د اوبو سطحه لوړه شي، نور توريڼونه به هم چالانه شي او برېنسا به زياته انتظار وي، که برېنسا راځي موږ به يوازې دومره کار وکړو چې په مټه کې د کارېگرو غاړه پرې وباسو.)) په ورته مهال د لښکرگاه اوسېدونکي هم د برېنسا دکمښت له امله شکايت کوي او وايي: د برېنسا د نشتون له امله د کورونو ترڅنگ هغه کاروباريان، چې د برېنسا پرمټ خپلې چارې پرمخ وړي، له بېلابېلو ستونزو سره لاس او گړېوان دي. د لښکرگاه اوسېدونکي محمدقاسم وايي: ((د کجکي برېنسا زموږ زياته گټوره ده، ځکه موږ که کار کوو، دومره لگښت نه ورباندې راځي، لکه موږ چې د جراتور ډيزلي برېنسا کاروو، غوښتنه مو له حکومت څخه دا ده چې د برېنسا ستونزي د هلمند د برېنسا رياست مسئولين په دې ولايت کې د برېنسا دکمښت ستونزه تائيدوي، خو وايي: د هلمند کجکي بند کې د اوبو کچه راتپه شوې او له همدې کبله هلمند او کندهار ولايتونو ته کمه برېنسا ورکول کېږي. د هلمند د برېنسا رئيس حافظ هدايتالله وايي، کجکي بند ټول ټال د ۱۵۰ ميگاواټه برېنسا د توليد ظرفيت لري، خو اوس د اوبو د کموالي له امله يوازې ۱۶ ميگاواټه برېنسا توليدوي، که د اوبو کچه لوړه شي، هلمند او کندهار ته به ۲۴ ساعته برېنسا ورکړل شي. ده وويل: ((برېنسا د اوبو دکمښت له کبله کمه ده،

د برېنسا پرچوي...
څخه استفاده کوو، خو د کجکي دبرېنسا وخت نهدي معلوم، کله يو وخت راځي، کله بيخي په ورځو ورځو ورکه وي، کارېگر ورته انتظار وي، که برېنسا راځي موږ به يوازې دومره کار وکړو چې په مټه کې د کارېگرو غاړه پرې وباسو.))

د روغتيا نړيوال...
د فلسطين او اسرائيلو تر منځ په دې دورې شخړې کې پر عامې روغتيا او دماغي روغتيا د اغيزو په هکله معلومات وړاندې کړي. ده زياته کړه، چې دغه دندې په اوسنيو حالاتو کې نه شي بشپړيدای، چې د غزې په سيمه کې د بشري مرستې کارکوونکو او طبي کارکوونکو په شمول د ټولو کسانو خونديتوب تامين نشي. يوازينی لاره سمدمستي اوربند دي.

د روغتيا نړيوال...
د فلسطين او اسرائيلو تر منځ په دې دورې شخړې کې پر عامې روغتيا او دماغي روغتيا د اغيزو په هکله معلومات وړاندې کړي. ده زياته کړه، چې دغه دندې په اوسنيو حالاتو کې نه شي بشپړيدای، چې د غزې په سيمه کې د بشري مرستې کارکوونکو او طبي کارکوونکو په شمول د ټولو کسانو خونديتوب تامين نشي. يوازينی لاره سمدمستي اوربند دي.

سمنگانو کې...
او يوولس يې هم حضرت سلطان کې دي. د صديقي په وينا، له دې پروژو يې موخه د ((ابريزو تنظيم، د چاپېريال ساتې خونديتوب او د ټولنو اقتصادي پياوړتيا)) ده. په ورته مهال يادې پروژه کې يوشمېر هغه کسان چې د کار کولو زمينه ورته برابره شوې، وايي، خوښ دي چې له دې لارې به د خپلو کورنيو اقتصادي ملاتړ وکړي

د قوشتپېي کانال...
نقشه بايد شامله شي، ترڅو د کانال د کار له بشپړيدو وروسته په اغيزمنه توگه وکارول شي. د کرنې او مالدارۍ وزارت مرستيال مولوي صدراعظم عثمانی د قوشتپېي کانال پروژه يوه لويه ملي پانگه بللې او ويلي يي دي: د قوشتپېي کانال پروژه زموږ د هېواد له ملي پانگو څخه يوه ده، چې که هره چاره يې د پلان پر اساس او منظمه پرمخ ولاړه شي اغېزمنتيا به يې لا زياته وي. له همدې امله اړتيا ده، چې د پلان له مخې برېنسا يي سيستمونه، تاسيسات، تحکيمات او گاز يې په ولايتونو ته په خوندي توگه لېږدول شوې دي او د يادو کورنيو د موټرو ټوله کرایه (۱۲۷،۷۵۰) افغانۍ شوې ده. د ټولو دروازو او کمپيو د بېلابېلو فعاليتونو مجموعي ارقام په لاندې توگه دي: ټول ثبت شوي کېدوال: (۱۷۹) کورنۍ، (۷۳۸) افراد ټول لېږدول شوي کېدوال: (۸۸) کورنۍ، (۵۴۵) افراد ټول مرسته شوي کېدوال: (۱۷۰) کورنۍ لنډمهالي مېشت شوي کېدوال: (۱۳۹) کورنۍ ټول تداوي شوي کېدوال: (۴۴۱) تنه توزیع شوي سيمکارتونه: (۲۸۹) عدده د کېدوالو ستونزو ته د رسېدنې عالي کمپسيون دارالانشاء

را اېستل شويو...
نوموړي له ټولو سوداگرو او پانگوالو غوښتي، چې په دې برخه کې ونډه واخلي. مولوي عبدالسلام حنفي د اجباري بېرته راستنېدونکو کېدوالو په برخه کې د کېدوالو او بېرته راستنېدونکو چارو وزارت د رهبرۍ کرنې ستايلي دي. د رياست الوزراء اداري مرستيال ويلي، اسلامي امارت کېدوالو ته، چې په اجباري توگه د ټولو بين المللي نورمونو او قواعدو خلاف له پاکستان، ايران او نورو هېوادونو راويستل کېږي، له ټولو شته امکاناتو په استفادې د مناسبې زمينې برابرولو هڅې کوي او له نيکه بخته چې د دغې ستونزې د مديريت له عهدې راوتلي دي. ښاغلي حنفي همداراز ويلي، اسلامي امارت به د اجباري بېرته راستنېدونکو لپاره له هيڅ راز لازمو خدماتو وړاندې کولو ډډه ونه کړي

همکاری مردم...
مردم، ادارات يادشده دستاورد های ((خوب)) داشته اند. مولوی عبدالکبیر، معاون سیاسی ریاست الوزراء به نوبه خودتلاشهای رهبری وزارت امور داخله را ستوده و گفت که همکاری و هماهنگی مشترک مردم و امارت اسلامی سبب تطبیق پروژههای بزرگ زیربنایی و فراهم شدن زندگی بهتر برای مردم میشود. طبق یک خبر دیگر این معاونیت، شماری از مسئولین امارت اسلامی، علماً، مجاهدان و بزرگان قومی نیز به

نمایشگاه خدمات...
نیز دریافت کردیم.)) مدینه، یکتن دیگر از شرکت کنندگان، بازدید آژادانه عموم در چنین نمایشگاهها را خیلی مهم میدانند. ((اینجا خیلی خوب بود، ما در نمایشگاه خدیجه کبرا هم شرکت کرده بودیم، اما آنجا فروشات نداشتیم، چون بهروری عموم باز نبود و تنها خانها بازدید میتوانستند.)) در عین حال مریم که از ولایت بامیان جهت به نمایش گذاشتن محصولاتش درین نمایشگاه شرکت کرده بود، گفت که در حدودی محصولاتش به فروش رسیده

د جنایي پولیسو...
د جرم شواهد له منځه لاړ نشي. په پایله کې جنایي پولیس خپلې کړنې د پېښې ځای څخه په تفصیل سره مستند کوي هر ډول مادي مدارک له را ټولولو وروسته، باربندي او لابراتوار ته لېږدوي د جرمي پېښی ځای څخه انځورونه اخلی، د کتنی محضر ترتیبوي او د خپلو مسلکې کړنو ټولې پایلې په راپور کې لیکې او اړوندې مرجع ته یې استوی. **سر چیني:** **-استادان دیپارتمنت کریمناالستیک اکادمي پولیس ۱۴۴۴** **کریمناالستیک انتشارات مطبوعه پولیس** **-استادان دیپارتمنت امن عامه اکادمي پولیس ۱۴۴۴** **کتاب حقوق پولیس انتشارات مطبوعه پولیس** **-وزارت عدلیه جریده رسمی سال ۱۳۹۳ قانون اجراءات جزایی افغانستان.** **د راستنېدونکو...**
د: د خدماتو او روغتيايي چارو کمېټه: نن د نيمروز د ورېښمو په لاره کې (۱۶) تنو کېدوالو ته عامه پوهاوي ورکړل شو: يادو کېدوالو ته د دوي د ثبت، لېږد، مالي مرستو، لنډ مهاله مېشتېدنې او همدارنگه د هېواد، اسلامي نظام، مهاجرت، صبر او زغم، ښوونې او روزنې په اړه گټور پوهاوي ورکړل شو. ۷- کابل الف: د ترانسپورت او لېږد کمېټه: نن له کابل څخه (۲۷) کورنۍ چې د غرو شمير يې (۱۱۲) تنه و، کندز، بلخ او خوست ولايتونو ته په خوندي توگه لېږدول شوې دي او د يادو کورنيو د موټرو ټوله کرایه (۱۲۷،۷۵۰) افغانۍ شوې ده. د ټولو دروازو او کمپيو د بېلابېلو فعاليتونو مجموعي ارقام په لاندې توگه دي: ټول ثبت شوي کېدوال: (۱۷۹) کورنۍ، (۷۳۸) افراد ټول لېږدول شوي کېدوال: (۸۸) کورنۍ، (۵۴۵) افراد ټول مرسته شوي کېدوال: (۱۷۰) کورنۍ لنډمهالي مېشت شوي کېدوال: (۱۳۹) کورنۍ ټول تداوي شوي کېدوال: (۴۴۱) تنه توزیع شوي سيمکارتونه: (۲۸۹) عدده د کېدوالو ستونزو ته د رسېدنې عالي کمپسيون دارالانشاء

مولوي عبدالسلام حنفي: را اېستل شويو کډوالو سره هېڅ ډول مرستې نه دريځو

د رياست الوزراء اداري مرستيال مولوي عبدالسلام حنفي د کډوالو او بېرته راستنېدونکو چارو سرپرست وزير خليل الرحمان حقاني، د ياد وزارت مرستيالانو او استازو سره ليدنه کړې. خليل الرحمان حقاني د رياست الوزراء اداري مرستيال ته د خپلو چارو او کړنو راپور وړاندې کړې. د کډوالو او بېرته راستنېدونکو چارو سرپرست وزير ويلي: ټاکل شوي کميټې د اجباري بېرته راستنېدونکو کډوالو د لېرلو او ځای پر ځای کولو په برخه کې اړين خدمتونه وړاندې کوي او تل هڅه کوي د خدمتونو په برخه کې له ټولو شته امکاناتو ګټه واخلي. ښاغلي حقاني له درېو ميليونو د زياتو افغان کډوالو بې ځايه کېدو ته په اشارې ويلي، د اسلامي امارت ټول مسئولين د ياد بحران د غوره مديريت په موخه هېڅ راز هڅې نه درېځوي. **هـمخ**

د روغتيا نړيوال سازمان يو ځل بيا غزه کې د اوربند غوښتنه وکړه

پريکړه ليک تصويب شوی. په بشري مرستندوی توکي او طبي کارکوونکي ولېږل شي. دغه راز د پريکړه ليک کې غوښتنه شوي، چې سمدستي په دوامداره او ساله توګه د غزې ترانګې ته دې سازمان له عمومي مدير څخه غوښتنه شوي، چې **هـمخ**

د روغتيا نړيوال سازمان عمومي مدير تيدروس ادهانوم غبرياسوس د ډسمبر په ۱۵ مه په ژنيو کې د ملګرو ملتونو د خبريالانو ټولنې له خوا په کلنۍ خبري ناسته کې يو ځل بيا له فلسطين او اسرائيلو څخه غوښتنه کړې، چې د غزې په ترانګې کې سمدستي اوربند وکړي. تيدروس وويل: د فلسطين د نړيوال شويو خواوو د روغتيايي حالت په هکله د روغتيا نړيوال سازمان اجرائيه کميټې په ځانګړې غونډه کې څه موده مخکې يو

تېره مياشت د څه باندې ۲۲۷ ميليونو ډالرو په ارزښت صادرات شوي

د احصايې او معلوماتو ملي ادارې په يوه خبرپاڼه کې ويلي، چې د افغانستان په همدې موده کې د افغانستان واردات څه باندې ۶۸۱ ميليونه ډالرو

افغانستان سړ کال په لړم مياشت کې د څه باندې ۲۲۷ ميليونو ډالرو په ارزښت صادرات کړي، چې د تېر کال د همدې مودې په پرتله ۲۶ سلنه زياتوالي ښيي. د دې ادارې په خبرپاڼه کې راغلي ته رسېدلي دي. د احصايې او معلوماتو د ملي ادارې شمېرې ښيي، چې د سړ کال په لړم مياشت کې له ټولو ډېر صادرات پاکستان، هند او چين ته شوي دي.

بهرني لنډخبرونه

ګوتـرېش: د کډوالو ملاتړ او خونديتوب د ټول بشريت ګډ مسؤليت دی

د ملګرو ملتونو سرمشري، انتونيو ګوتريش د کډوالۍ په نړيوال فورم کې ويلي، چې يواځې سړکال په نړۍ کې ۱۱۴ ميليونه خلک بې کوره شوي، چې ۳۶ ميليونو يې خپل هيوادونه پرېښي دي. ګوتريش ويلي چې د کډوالو ملاتړ او خونديتوب د ټول بشريت ګډ مسؤليت دی. ده پر هيوادونو غبر کړی، چې يوه پياوړې سياسي اراده رامنځته کړي، ترڅو يې په مرسته جګړې پای ته ورسېږي او نور خلک کډوالۍ ته مخه ونه کړي.

د ولسمشر جو بايدن د استيضاح کار په رسمي توګه پيل شوی

د امريکې د جمهوري غوښتونکي ګوند تر کنترول لاندې د ملي پارلمان د استازو جرګې په وروستيو ورځو کې د رايګري، له لارې د ډيموکرات ګوند د غړي ولسمشر جو بايدن د استيضاح کېدو کار منظور کړ.

دغه پلټنه د جمهوري غوښتونکي ګوند له خوا پيل شوي او د اټکل له مخې به څو مياشتې دوام ولري.

له دې څخه څرګندېږي، چې د سپينې ماڼۍ او جمهوري غوښتونکي ګوند تر منځ جنجال به نور سختېږي او ښايي، چې د امريکا سياسي ډګر به د نوي کال د رارسېدو په وخت کې له ستونزو سره مخ وي. د شتونکو په اند، د امريکې د جمهوري غوښتونکي ګوند او ډيموکرات ګوند، د مختلفو ګوندونو په دننه کې د ګڼو د لټون په موخه سيالي سختې دي. د ولسمشریزو ټاکنو د وخت په رارسېدو سره د جو بايدن د استيضاح کېدو په هکله پلټنې د دې هيواد سياسي ډګر سخت اغېزمن کړي دي.

لېبیا کې د کښتۍ ډوبېدو له کبله ۶۱ تنه مړه شوي

د کډوالۍ نړيوال سازمان ويلي چې د لیبيا په ساحل کې د کډوالو يوه کښتۍ ډوبه شوې چې لږ تر لږه ۶۱ تنه پکې مړه شوي او ۲۵ نور ژوندي ژغورل شوي دي. د لیبيا لپاره د آي او ايم دفتر په اعلاميې کې

ويل شوي چې په سمندر کې د څپو د لوړوالي له کبله دا کښتۍ چې ۸۶ تنه پکې سپاره وو، چپه شوې ده. په اعلاميې کې د ژونديو ژغورل شويو کډوالو له قوله ويل شوي چې دا کښتۍ د لیبيا په شمال لويديځ ساحل کې ډوبه شوې. د کډوالو دې نړيوالې ادارې ويلي چې ډير ډوب شوي مړمنې او ماشومان وو چې د نایجیریا، کامبیا او نورو افريقايي هيوادونو اتباع وو.

د اسرائيلو پوځ د خپلو ۳ بنديانو د وژنې بشپړ مسؤليت پر غاړه لري

د ګڼو اسرائيلي رسنيو د راپورونو له مخې، د اسرائيلو لوی درستيز هرزي حلوي د ډسمبر د ۱۶ مې نېټې په شپه په يوه وينا کې وويل، چې د اسرائيلو دفاعي ځواکونه د ۳ اسرائيلي بنديانو د غلطې وژنې بشپړ مسؤليت پر غاړه لري. حلوي وويل، ((دا يوه غمجنه تېروتنه ده)) او د اسرائيلو پوځ د جګړو له اصولو څخه سرغړونه ده. د اسرائيلو پوځ د روانې مياشتې په ۱۵ مه نېټه د يوې اعلاميې په خپرولو سره ويلي، چې د اسرائيلو پوځ د غزې ترانګې په شمال کې د جګړې پر مهال په غلطۍ سره ۳ تنه اسرائيلي بنديان په ډزو ووژل. د دغو ۳ وژل شويو کسانو هويتونه تايد شوي دي.

جي پي اي د افغانستان د پوهنې برخې سره ۱۱۰ ميليونه ډالره مرسته کوي

د زده کړې لپاره نړيوال ګډون (جي پي اي) په يوه خپره کړې خبر پاڼه کې ويلي، چې په افغانستان کې يې د ماشومانو د زده کړو د ملاتړ لپاره ۱۱۰ ميليونه ډالره مرسته ځانګړې کړې ده. د معلوماتو له مخې دا مرسته به د دوو راتلونکو کلونو لپاره د افغانستان له نجونو او هلکانو سره مرسته وکړي؛ تر څو په ټولنيز محوره زده کړو کې ګډون وکړي او بنسټيز مهارتونه زده کړي. د زده کړې لپاره نړيوال ګډون (جي پي اي) په يوه خپره کړې خبر پاڼه کې ويلي، چې په افغانستان کې يې د ماشومانو د زده کړو د ملاتړ لپاره ۱۱۰ ميليونه ډالره مرسته ځانګړې کړې ده. د معلوماتو له مخې دا مرسته به د دوو راتلونکو کلونو لپاره د افغانستان له نجونو او هلکانو سره مرسته وکړي؛ تر څو په ټولنيز محوره زده کړو کې ګډون وکړي. د زده کړې لپاره نړيوال ګډون (جي پي اي) په يوه خپره کړې خبر پاڼه کې ويلي، چې په افغانستان کې يې د ماشومانو د زده کړو د ملاتړ لپاره ۱۱۰ ميليونه ډالره مرسته ځانګړې کړې ده. د معلوماتو له مخې دا مرسته به د دوو راتلونکو کلونو لپاره د افغانستان له نجونو او هلکانو سره مرسته وکړي؛ تر څو په ټولنيز محوره زده کړو کې ګډون وکړي.

چارواکي: ټاپي پروژه کې به زرګونو هيوادوالو ته دکار زمينه برابره شي

د کانونو او پټروليم سرپرست وزير ټاپي پروژه د هيواد د اقتصادي ودې لپاره اغېزمنه بللې او زياته کړې يې ده چې د يادې پروژې په پيل کېدو سره به زرګونو کسانو ته د کار زمينه برابره شي. نوموړي په هرات کې يوې غونډې ته ويلي، چې د هرات - غور شاوخوا ۳۵۰ کيلومتره لويه لاره به د دغه ولايت له

د کانونو او پټروليم سرپرست وزير ټاپي پروژه د هيواد د اقتصادي ودې لپاره اغېزمنه بللې او زياته کړې يې ده چې د يادې پروژې په پيل کېدو سره به زرګونو کسانو ته د کار زمينه برابره شي.

نوموړي په هرات کې يوې غونډې ته ويلي، چې د هرات - غور شاوخوا ۳۵۰ کيلومتره لويه لاره به د دغه ولايت له

د کنډز دشت اړچي کې د اوبو برشنا يوه شبکه جوړه شوه

د کنډز ولايت په دشت اړچي ولسوالۍ کې د اوبو برشنا يوه شبکه فعاله شوه. د برشنا يادې شبکه چې د ۱۳۵ کيلو واټه برشنا د توليد ظرفيت لري، د يو سوداګر له خوا د ۸۵ ميليونو افغانيو په لګښت جوړه شوې ده. د دشت اړچي ولسوالۍ اوسېدونکي چې له کلونو راهيسې، د برېښنا له نشتوالي سره مخ دي، د دغې شبکې په فعالېدو خوښ دي، خو وايي، چې دا بسنه نه کوي او سرپرست حکومت بايد په دې برخه کې لارښوونې هڅې وکړي. د کنډز په دشت اړچي ولسوالۍ کې د برېښنا يادې شبکه په داسې حال کې په فعاليت پيل کوي، چې د دې ولسوالۍ د اوسېدونکو لويه برخه له کلونو راهيسې له برېښنا څخه بې برخې پاتې ده.

فارياب کې د ۳۶ پراختيايي پروژو چارې بشپړې شوې

د کليو د بيارغونې او پراختيا رياست له لورې او د UNOPS دفتر په مالي مرسته د فارياب ولايت په بلچراغ ولسوالۍ کې د ۱۵۵ ميليونو افغانيو په لګښت د معيشتي او ټولنيز ملاتړ پروګرام د ۳۶ پراختيايي پروژو چارې بشپړې او ګټې اخيستې ته ورسېدلې او د اوبو د کانونو پاکول او جوړول شامل دي. د يادو پروژو د کار په جريان کې سلګونو تنو کارکوونکو ته د کار زمينه برابره شوې وه او په بشپړېدو سره يې په اړوندو برخو کې د يادې ولسوالۍ د اوسېدونکو ستونزې هوارې شوې.

